

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004798

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ричка Юрій Володимирович

2. Yurii Rychka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3608-3410

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: В9

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: історія та археологія

Місце роботи здобувача: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: проспект Голосіївський, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16540

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03, 03.19.71

Тема дисертації:

1. Баскський національний «проект» в Іспанії (1895–2018 pp.): ідеологічні засади, практична реалізація, вплив на суспільно-політичне життя

2. Basque national «project» in Spain (1895–2018): ideological principles, practical implementation, influence on social and political life

Реферат/анотація:

1. Ричка Ю. В. Баскський національний «проект» в Іспанії (1895–2018 pp.): ідеологічні засади, практична реалізація, вплив на суспільно-політичне життя. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю В9 «Історія та археологія» галузі знань: В: «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» – Інститут історії України НАН України, м. Київ, 2026. Дисертація присвячена комплексному дослідженню ідеологічних засад і практичної реалізації баскського національного «проекту» в Іспанії (1895–2018 pp.). Актуальність теми зумовлена зростанням ролі етнополітичних конфліктів у сучасних міжнародних відносинах та недостатньою вивченістю баскського випадку у вітчизняній історіографії. На основі архівних матеріалів Іспанії (Національний історичний архів, Генеральний адміністративний архів у Мадриді, Муніципальний архів Віторії), а також іспанської преси, плакатів і листівок баскських активістів простежено генезу баскського націоналізму від кінця XIX ст. до припинення діяльності

ЕТА у 2018 р. Виявлено соціально-економічні й політичні чинники формування баскського націоналізму, висвітлено роль засновника його ідеології Сабіно Арани. Визначено етапи розвитку руху: становлення PNV (1895), піднесення в 1920–1930-х рр., радикалізацію під час франкізму, появу ЕТА (1959) та завершення збройного протистояння (2018). Досліджено ідеологічні й стратегічні відмінності між поміркованою течією (PNV) та радикальною (ЕТА): перша обстоювала автономію іспанських баскських провінцій у межах Статуту 1936 р., друга – незалежність усіх семи баскських земель. Проаналізовано зовнішньополітичну діяльність PNV, зокрема участь у Конгресі європейських національностей та європейській інтеграції. Розкрито зміст політики «стратегічного залучення» уряду Країни Басків у глобальних культурних та економічних процесах, а також перебіг мирного врегулювання конфлікту. Практичне значення роботи полягає у можливості використання її висновків для аналізу етнополітичних процесів в Україні, зокрема ризиків сепаратизації окремих регіонів, а також у навчальному процесі ВНЗ. Ключові слова: національна ідентичність, національні рухи, етнополітичні конфлікти, Іспанія, Країна Басків, націоналізм, франкізм, PNV, тероризм, ЕТА, автономізація.

2. Yurii Rychka. Basque national «project» in Spain (1895–2018): ideological principles, practical implementation, influence on social and political life. Qualifying work in the form of a monograph. Dissertation for the degree of doctor of philosophy, speciality B 9 «History and archaeology» field of knowledge: B: «Culture, Arts and Humanities» – Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, 2026. The dissertation comprehensively examines the ideological foundations and practical implementation of the Basque national «project» in Spain (1895–2018). The topic's relevance stems from the growing significance of ethno-political conflicts in international relations and the insufficient scholarly attention paid to the Basque case in Ukrainian historiography. Drawing on archival sources from Spain (the National Historical Archive, the General Administrative Archive in Madrid, the Municipal Archive of Vitoria), as well as the Spanish press and collections of posters and leaflets of Basque activists, the study traces the genesis of Basque nationalism from the late 19th century to the dissolution of ETA in 2018. The socio-economic and political factors behind the formation of Basque nationalism are identified, and the role of Sabino Arana, founder of its ideology, is examined. The stages of the movement's development are outlined: the founding of the PNV (1895), its rise in the 1920s–1930s, radicalization under Francoism, the emergence of ETA (1959), and the end of the armed conflict (2018). Ideological and strategic differences between the moderate current (PNV) and the radical one (ETA) are analyzed: the former advocated autonomy for the Spanish Basque provinces within the 1936 Statute, while the latter sought independence for all seven Basque territories. The PNV's foreign policy activity is examined, including its participation in the Congress of European Nationalities and in European integration. The content of the Basque government's «strategic engagement» policy in global cultural and economic processes is revealed, along with the course of the conflict's peaceful settlement. The practical significance of the research lies in the applicability of its conclusions to the analysis of ethno-political processes in Ukraine, including risks of regional separatism, as well as in university teaching. Key words: national identity, national movements, ethno-political conflicts, Spain, Basque Country, nationalism, Francoism, PNV, terrorism, ETA, autonomization.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Ричка Ю. Баскський націоналістичний рух в Іспанії (1895–2018): історіографія питання. Український історичний журнал. 2025. № 1. С. 203–214. DOI: <https://doi.org/10.15407/uhj2025.01.203>
- Ричка Ю. Франкістська Іспанія vs Баскський націоналізм: не «тиха» війна. Studia z Dziejow historiografii wojskowej. Poznan, 2025. Т. XXV. S. 153–167. DOI: <https://doi.org/10.15804/sdhw.2025.10>
- Ричка Ю. З історії становлення баскського націоналізму. Człowiek w historii vs historia człowieka. Monografia zbiorowa. Warszawa–Paryż, 2021. С. 143–148. ISBN 978-83-652793-4-7
- Ричка Ю. Баскський національний «проект» в Іспанії: націоналістичні ідеали, політико-економічні цілі та наслідки. Сіверянський літопис. 2025. № 1. С. 163–172. DOI: <https://doi.org/10.58407/litopis.250113>
- Ричка Ю. Баскський націоналістичний рух в Іспанії франкістського періоду (1939–1975). Сіверянський літопис. 2025. № 2. С. 54–62. DOI: <https://doi.org/10.58407/litopis.250206>
- Ричка Ю. Виклики для сучасної демократії: досвід централізації України. Проблеми європейської інтеграції та демократії в рецепції 27 української та польської молоді. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. Вип. 3. С. 250–252.
- Ричка Ю. Інформаційні форми баскського сепаратизму. V Міжнародна наукова конференція «Травневі студії 2023: Історія та міжнародні відносини в інформаційному протистоянні», 4 травня 2023 р., м. Вінниця (Донецький Національний університет імені Василя Стуса / Варшавський університет).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0126U000048 0122U201430

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Віднянський Степан Васильович

2. Stepan V. Vidnianskyi

Кваліфікація: д.і.н., професор, член-кор., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8825-7024

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Годлевська Валентина Юріївна

2. Valentyna Y. Hodlevska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8115-5116

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Гданський Університет

Код за ЄДРПОУ: 584-020-32

Місцезнаходження: Prof. Marii Janion, Гданськ, 80-309, Польща

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01ldv8m48>

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваницька Ольга Павлівна

2. Ольга П. Іваницька

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5512-1542

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Іваненко Оксана Анатоліївна

2. Oksana A. Ivanenko

Кваліфікація: д. і. н., с.н.с., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6154-0444

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинов Андрій Юрійович

2. Andrii Y. Martynov

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9802-5980

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Жалоба Ігор Володимирович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Жалоба Ігор Володимирович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Хромова Ірина Костянтинівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна